

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmikowski, za wszelkie inne działy odpowiada Edmund Rakowski, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor: Bohdan Jarochoński

Nr. 487

Poznań, piątek dnia 23 października 1931

Rok XXVI

Interpelacja Klubu Narodowego

Warszawa, 23. 10. (Tel. wł.) Narodowy Klub senacki zgłosił do ministra spraw wewn. interpelację z powodu złożonego 14 października przez prezesa Gł. Urzędu Statystycznego w imieniu ministra spr. wewn. oświadczenia w sprawie spisu ludności, podciągającego język niemiecki pod ustawę językową z dn. 31 lipca 1924 wbrew wyraźnym przepisom tej ustawy, odnoszącą się tylko do ziem wschodnich. (w)

Stan zdrowia Piłsudskiego

Paryski półurzędowy „Temps“ z dnia 21 bm podaje następującą depešę z Bukaresztu, datowaną z dn. 20 października:

„Marszałek Piłsudski, który zapadł na grypcę w Carmen Silva, w miejscowości leczniczej nad morzem Czarnym, przybył do Bukaresztu.

„Stan jego zdrowia poprawił się. Mimo to czas trwania rekonwalescencji nie może być jeszcze przewidziany. Wczoraj wieczorem gorączka chorego nie przekraczała 38,3 st.“

Wiadomość tę podajemy ze względów informacyjnych i na odpowiedzialność „Tempsa“.

Ustawy samorządowe i prace budżetowe

Warszawa, 23. 10. (Tel. wł.) Na posiedzeniu komisji administracyjnej w odpowiedzi na interpelację p. Ry-mara przewodniczący p. Polakiewicz oświadczył, że rząd wniesie ustawy samorządowe do parlamentu podczas sesji budżetowej.

Następnie p. Polakiewicz oznajmił, że komisja budżetowa przystąpi do obrad nad budżetem na rok przyszły około 10 stycznia. (w)

Skazanie przywódcy marjawitów

Warszawa, 23. 10. (Tel. wł.) Sąd Najwyższy zatwierdził wyrok na przywódcę marjawitów Kowalskiego, który został skazany na 3 lata więzienia. (w)

O zamach na poselstwo sowieckie

Warszawa, 23. 10. (Tel. wł.) — Przed Sądem Apelacyjnym toczyła się sprawa Polańskiego o zamach na poselstwo sowieckie, ale została odroczone do piątku. (w)

Grandi o swej wizycie berlińskiej

Rzym, 22. 10. (PAT.) W związku z zbliżającym się wyjazdem do Berlina min. Grandi oświadczył, że z kanclerzem Brüningiem omawiać będzie ogólne problemy, przyczem wyraził życzenie, aby spotkanie to przyczyniło się do wzmocnienia pokojowej współpracy międzynarodowej, będącej celem szeregu spotkań mężów stanu.

Minister podniósł, że i Włochy żywo się interesują doniosłą wizytą francuskiego premiera Laval'a w Waszyngtonie i pragną, aby była ona uwieczniona powodzeniem, gdyż może się stać decydującym krokiem do tak pożądanej ogólnej współpracy, której urzeczywistnienie jest podstawą polityki Włoch.

Premier francuski Piotr Laval w towarzystwie córki swej Jose na pokładzie statku „L'île de France“ w drodze do Nowego Jorku.

Premier Laval w Ameryce

Powitanie w Nowym Jorku — Konferencja z sekretarzem stanu Stimsonem — Oredzie premiera Laval'a do narodu amerykańskiego

Nowy Jork, 22. 10. (PAT.) Premier Laval wylądował tu o godz. 9,15 rano według czasu miejscowego.

Na przyjęcie premiera Laval'a zebrały się niezliczone tłumy, zalegające ulice w pobliżu portu. Wiele osób weszło na pobliskie latarnie lub gromadziło się na dachach drapaczy chmur. Policji z wielkim trudem udawało się utrzymać wolny przejazd dla samochodu premiera Laval'a. Wzdłuż Broadway'u ustawiły się oddziały wojskowe ze sztandarami. Na molo oczekiwał premier sekretarz stanu Stimson w charakterze oficjalnego przedstawiciela rządu Stanów Zjedn. W chwili, gdy holownik przejeżdżał koło Governors-Island powitała go salwa 19 strzałów armatnich.

Po wylądowaniu premier Laval wygłosił przemówienie w języku francuskim przed ustawionym mikrofonem. Premier podkreślił, że panujący obecnie ciężki kryzys zahamował rozwój zarówno Stanów Zjedn. jak i innych państw. Żyjące w świecie niepewności, nasze dwie wielkie demokracje — mówił premier Laval — winny razem szukać dróg poprawy i stosować takie metody, które przywrócą spokój i równowagę. Mówię to w imieniu kraju, który zdecydowany jest przyłączyć się do Waszyngtonu w wysiłkach, zmierzających do usunięcia niebezpieczeństw, grozących cywilizacji.

Paryż, 22. 10. (Tel. wł.) Z Nowego Jorku donoszą:

Lavalowi w podróży do Waszyngtonu towarzyszy sekretarz stanu Stimson. Natychmiast po odejściu pociągu z Nowego Jorku obaj dyplomaci odbyli konferencję na tematy, które mają być poruszone w rozmowach z Hooverem. Laval oświadczył, że jest dobrze przygotowany, jednakże niema ustalonego programu i nie przywozi gotowych wniosków.

Przedstawicielom prasy Laval oświadczył: Nie oczekujemy rozwiązania wszystkich problemów, jednakże w rozmowach naszych poruszać będziemy wszystkie zagadnienia, które interesują Amerykę i Francję; jestem przekonany, że oba państwa skorzystają na tej konferencji.

Nowy Jork, 22. 10. (Tel. wł.) — Premier francuski Laval wydał oredzie do narodu amerykańskiego, w którym daje wyraz swej radości, że będzie mógł mówić z przedstawicielem i naczelnikiem republiki amerykańskiej i narodu zaprzyjaźnionego z Francją o obecnej sytuacji w świecie oraz załatwić szereg palących spraw. Do Ameryki przyjeżdża on w celu współpracy z prezydentem zaprzyjaźnionego mocarstwa amerykańskiego nad załatwieniem najważniejszych zagadnień światowych.

Na pokładzie parowca niemieckiego „Deutschland“ przywieziono 381 sztab złota, a na pokładzie parowca amerykańskiego „Prezydent Roosevelt“ 240 sztab, ogólnej wartości przeszło 800 milionów franków.

Transporty złota dla Francji

Paryż, 22. 10. (Tel. wł.) Jak donoszą z Cherboruga, do portu tego zawinęły w drodze z Ameryki dwa parowce atlantyckie, na pokładzie których przywieziono z Ameryki dwa lądunki złota, przeznaczone dla banków francuskich.

Na pokładzie parowca niemieckiego „Deutschland“ przywieziono 381 sztab złota, a na pokładzie parowca amerykańskiego „Prezydent Roosevelt“ 240 sztab, ogólnej wartości przeszło 800 milionów franków.

Polacy łowią holenderskie śledzie

(Od własnego korespondenta)

Gdynia, w październiku.

W maju r. b. zarejestrowano w Gdyni polsko - holenderską spółkę dla połowu śledzi p. n. „Morze Północne“, w skrócie „Mopo“. Zarząd spółki stanowią ze strony polskiej p. Korwin - Kamiński, a ze strony holenderskiej p. van Toon. Spółka posiada ośm statków rybackich, które pod polską banderą i z częściowo polską załogą łowią śledzie na morzu Północnym. Z końcem maja r. b. wyjechało z wybrzeża do Holandji 16 polskich rybaków, aby pracować na statkach wymienionej spółki.

W związku z powstaniem spółki rząd wydał w sierpniu r. b. rozporządzenie o warunkach uzyskania zwolnienia od cła ryb, przewożonych do polskich portów, a poławianych na polskich, względnie gdańskich statkach rybackich. Rozporządzenie odnosi się nie tylko do śledzi, ale i do innych przemysłowych gatunków ryb oraz zwierząt morskich, złowionych bezsprzecznie przez rybaków polskich lub gdańskich. Przepisy te mają również zastosowanie do przetworów rybnych, wytwarzanych na morzu na statku. Dopuszczalne jest również przeładowywanie połowów lub przetworów ze statków rybackich na transportowce celem wysłania z miejsc połowu do portów polskich, oraz dozwolone jest składowanie ryb w portach zagranicznych i przepakowywanie śledzi na obcym obszarze celnym z beczek okrętowych do beczek handlowych.

Półow śledzi na morzu Północnym trwa od maja do listopada. Relacje o połowach pod polską banderą na holendersko - polskich statkach są skąpe. W Gdyni słyszy się o tem, że do Polski ma nadejść bez cła ogółem 20.000 beczek śledzi. Transportu z holenderskiego portu Vlaardingen mają się podjąć dwa zagraniczne szkunery. Za partją śledzi solonych w ilości 20.000 beczek, srowadzoną z zagranicy, pod warunkiem posiadania zezwolenia na przywóz, normalnie trzeba było zapłacić tytułem cła i opłat manipulacyjnych 525.000 zł, czyli przeszło pół miliona. Wydatek ten dla spółki „Morze Północne“ upada, dzięki rozporządzeniu rządowemu z sierpnia r. b.

Stosunki, panujące w polsko - holenderskiej flocie handlowej, pracującej na morzu Północnym, przedstawiają nam, naiwnie, ale nadzwyczaj ciekawie, dwa listy rybaka Józefa Myślisza z Wielkiej Wsi, opublikowane w fachowym miesięczniku „Ryba“.

Pierwszy list z parowca śledziowego, datowany w Vlaardingen (holenderski port rybacki) w lipcu r. b., brzmi następująco:

„Pojechałem na morze jeden z pierwszych, chociaż wcale się do tego nie wrywałem, bo w Rotterdamie było nam bardzo dobrze. Moja pierwsza podróż trwała niecałe dwa tygodnie, dostaliśmy bardzo dużo śledzi i jechaliśmy z niemi do domu. Po wylądowaniu jechaliśmy zaraz z powrotem, żeby znowu tak dużo złowić, ale spotkał nas zawód: gdy już byliśmy na miejscu i chcieliśmy zapuścić sieci, zepsuł nam się przedni ster. Musieliśmy jechać do Anglii po naprawę, nie miałem więc czasu pisać listu, tylko przysłałem kartę. Pieniądzy też nie miałem w pierwszym miesiącu, bo musiałem sobie kupić ubranie nieprzemakalne i żywność. Zapewne dziwić się będą, że wydadają na żywność. Z tego, co nam wydadają na statek, to przy naszych apetytach już nic nie pozostało w pierwszym tygodniu podróży. Wydadają nam na podróż, zarówno na dwa lub sześć tygodni, co następuje: dwa funty cukru, dwie blaszanki mleka, funt sera i kawalek

